

A divatos és mellőzött szakmákról

Valóban a család nagy gondja eldönteni, hogy milyen szakmát válasszon a gyerek. Rábizni nem lehet teljesen, hiszen olyan fiatal — tízennégy éves — és így nem róható fel bűnéül az, hogy maga sem tudja biztosan, mit akar.

A szülő más szemmel, praktikusabban nézi a dolgot. Igaz, meghallgatja a gyereket is, de azt leggyakrabban a romantika, vagy egy-egy élmény hatása vonzza. Véleményt kér a tanárnótól, az igazgatótól, a szomszédaszonytól meg a rokonágtól is, s azután annál a szakmánál marad, mellyel a legjobban boldogulhat — a közös konzíliumok döntése alapján — majd a gyerek.

Mindenki autószerelő

A 624. számú iparitanulósiskolában az 1964-65-ös tanévben az állami vállalatok benyújtott igényei alapján 467 általános iskolát és 98 középiskolát végzett fiatalot kellene felvennie. A szakmák széles skálájú választékát kínálják a fiataloknak. S az eddigi jelentkezéseket figyelembe véve, mit mutat a kép?

Közismert dolog, hogy a lányok többsége egy életen át haját akar tuprozni, vagy varázslatos ruhakölteményeket varrni. A fiúkat meg az autószerelés, a finomműszerész szakmák vonzzák. Így lettek a 624-es Iparitanuló Intézet tapasztalatai alapján divatos szakmák: az autószerelés, az autótakaroszerés lakatos, az elektroműszerész, géplakatos.

Valahogy ilyen a helyzet, hogy ha egy vállalat tizenöt autószerelő ipari tanuló tudna foglalkoztatni, akkor legalább hatvanan jelentkeznek. Az építőipari szakmákra — központi fűtésszerelő, bádogos és vízvezeték-szerelő, építéslakatos, építésszaktoló, üvegező, más iparitanuló-intézetben, kőműves — kovácsnak és gumigyártónak, egyetlen jelentkező sem akad.

Érettségivel is lehet valaki szakmunkás

Az érettségizett fiataloknál még rosszabb a helyzet. Híradástechnikai műszerészek és hálózatszerelők, gépjármű villamosági műszerészek, autószerelők, esztétikusok, villanyszerelők — szeretőnek ipari tanulókat szerződöttni, szám szerint 98-at. Ez ideig egyetlen jelentkező sem akadt. Mindenki tovább akar tanulni? A múlt évek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy csak azok a középiskolások jelentkeznek ipari tanulóknak, akiket már elutasított az egyetem, vagy főiskola.

A politechnikai oktatást sem ártana kissé felülvizsgálni. Nem aszerint kellene évenként át egy-egy szakmára oktatni egész osztályokat, hogy melyik üzem hajlandó fogadni őket — hanem egy kicsit megérné összehangolni a népgazdasági érdekeket.

Ne feledkezünk el a választékról

Hogy miért alakulhatnak ki divatos és mellőzött szak-

mák, annak több oka is lehet. Csúpan egyik tényezője a kereseti lehetőség. Talán az egyes iparágak közti fejlettségi és fejlődési lehetőségek is irányítják a pályaválasztást. De az is meglehet, hogy szülők és gyerekek, sőt még pedagógusok is elfelejtkeznek, vagy nem tudnak a választékról.

Nyolc általánost végzett gyerekeknek három év a tanulási idő. Érettségizett, minősítő vizsgát tett fiataloknak, a már előismereteket szerzett szakmában egy év, más szakmákban másfél, két év a tanulási idő. Az iparitanuló-iskolákban felvételi vizsga nincs. A beküldött jelentkezési lapok alapján elbírálják a gyerekekkel. Figyelembe veszik a szociális körülményeket, s természetesen elsősorban az iskolai bizonyítványt. S ha mindenki autószerelőnek jelentkezik, akkor sem fogják bővíteni a létszámot, hanem többen lesznek, akik az utolsó pillanatban — szeptemberben, az iskolaévi kezdetén — igye-
ni.

M. E.

Továbbmentek a város madárvendégei

VENDÉGSZERETETÉRŐL messze földön ismert híres napstúdiós városunk nemcsak a szabadtéri játékok idegeneit fogadja jó szívvel és figyelemmel, de évről évre hideg fagyos teleken, télvegeken az ide gyülekező, vendégeskedő és átvonuló madárseregeket is. Ezen a dermesztő, kegyetlen hideg télen a vendégmadarak különösen rászorultak az istápolásra. A vendégeskedő hasznos madarak; fenyőgölgök, csonttollimadarak és seregélyek fergeket és kártékony rovarokat pusztító madarak. Amidőn azonban a fagy, hóaplan elzárja a táplálkozás útját, bogycévre kényszerülnek. A városnak pedig van sok bogycévtörő fája. Madáreresznye (ostorfa, celtisz) és japán akác (sophora) fák utcásokat szegélyeznek a Kossuth Lajos sugárúton, Lenin körúton stb. Az idén bogycévtörő bőséges termés volt.

A magas észak fészkelő fenyőgölgök már decemberben megérkeztek, a téli éhezés és nélkülözés a madarak számát egyre duzzasztotta; a tél kegyetlensége a csonttollimadarakat is leszorította. Rendes telek idején a délre húzódtak seregélytömegek február végén már útnak vettek északnak, otthonuk felé. A seregély egyik legkorábban fészkelő madarainknak. Hómezők felett kiéhezve, elcsigázva érkeztek hozzánk március elején. Számuk napról napra nőtt, sok tízezerre emelkedett.

A SOK TÉLI MADÁR megélénkítette márciusban a város eget, Nemcsak alakokból, de még a didergős utcai járőrelők is felfigyeltek arra a madármozgalmra, arra a nyüzsgésre, sürgés-forgásra, amely Újszeged, a Tisza-parti sétány fe-

Közeleg a Tisza árhulláma

A Felső-Tisza árhulláma kedden Tiszabecsnél, szerdán pedig Városnaménynél tetőzött és lassan Tokaj felé vonul. A Szamos és a Tur is sok vízzel duzzasztja. Így szerdán már a Tisza Városnamény és Záhony közötti szakaszán is elrendelték a harmadfokú árvízvédelmi készültséget. Jelentős a változás a Bodrogon. A folyó csehszlovákiai szakaszán, Bodroszardahelynél különösen magas árhullám alakult ki, amely már néhány centiméterrel meghaladta a maximumot is. Ezért a magyar szakaszán máris elrendelték az elsőfokú árvízvédelmi készültséget, s amint közelebb ér az árhullám, újabb fokozatra térnek át. A Tisza és a Szamos legfelső magyar szakaszán már megkezdődött az apadás, Tiszabecsnél csaknem két méterrel csökkent a víz szintje. A Sebes-Körös kivételével a Körösök vize még szerdán is emelkedett, de a romániai szakaszon már megkezdődött az apadás. A vízügyi szakemberek számításai szerint a jövő hét végén Szolnokra ér a Tisza árhulláma és mintegy 800 centiméteres vízállással tetőzik. A víz így előreláthatóan átesik a nyári gátakat felett és majd második védvonalnál, az erősebb és magasabb töltésrendszerrel áll meg. (MTI)

Szegedi művészek

PINTÉR JÓZSEF

A nemrég megnyílt szegedi tárlaton két érdekes, figyelmet felkeltő képe szerepelt. Színei »Pintér-színek« — formái, a képek szerkezete új irány keresését mutatja. A megnyitás napján ke-remestem fel lakásán, ahol művészbarátai: Fontos Sándor és Hemmert János társaságában találtam. A beszélgetés izgalmas művészeti kérdések felé ragadt bennünket. De mi kezdjük ott, ahol ő kezdte e pályát.

Megnyílt a lehetőség

Tösgyökeres szegedi. Itt született 1922-ben. Apja korán meghalt. Élete nem volt könnyű. Már kisiskolás korában dicsérték rajzait, egyre jobban vonzotta a művészet. De anyja hiába kérte a polgármester úr segítségét, a képzőművészeti főiskolára nem juthatott el anyagiak híján. Szakmát keresett a címfestésben és dekorációban, mellesleg képezte magát. A felszabadulás nyitott előtte lehetőséget, és az első szegedi kiállítástól kezdve szerepel. Mégis, ma úgy értékelni: azt az időt a belső ösztönösség és a manuális készség jellemezte csúpan. »Éreztem: így nem megy, tanulni kell.« A tanulást a Szegedi Pedagógiai Főiskola és Vinkler László irányítása nyújtotta. Majd öt éven át — többedmagával létrehozva a kollektív műtermet — Hemmert Jánossal és Sándor Lajossal együtt rengeteg ember tanulmányt készített. S ahogy munkája egyre elmélyültebb lett, a sikerek is szaporodtak. 1960-ban tartotta első bemutatkozó kiállítását a múzeumban. Az évben a tanács pályázatát írta ki, melyen *Útépítő munkások* című képe első díjat nyert. 1961-ben ez a siker megismétlődött a *Hegesztők* című ötátlagos kompozícióval. 1962-ben — amikor a szegedi tárlat országossá lett — újra első díjat nyert *Krumplive-tők* című képével. Abban az évben hívták meg először a hódmezővásárhelyi őszi tárlatra, amelyet igen pozitívan értékel ma is. Tavaly a szegedi tanács évi ösztöndíját neki ítélte egyéni kiállítására, a nagymarosi művész-

telepen a Duna-kanyarról készített képei alapján.

A változóvilághatása

Pályafutását röviden vázolvai elérkezettünk a mához, az új tárlathoz és a két új, érdekes képhez. Ezek a képek belső egységet, új látásmód kialakítását, új törekvéseket mutatnak. Mi a véleménye erről?

— A változó világ és világléte nem marad hatás nélkül a festőre sem: egyre behatósabban foglalkoztatják a korszerű ábrázolás kérdéseit. Teljesen újat és önállóan azonban ritkán ad a művészet, e nagy eredmények sok részeredményből adódnak, azok alapozzák meg. Ehhez mindnyájunknak hozzá kell járulni az én megítélésem szerint. Szeged mai művészete heterogénabb, mint Hódmezővásárhelyé. Ott nagyobbak az eredmények kiállításai egészét tekintve. Mégis érzek egy problémát. Erősen kapcsolódnak a hagyományokhoz, amelyekből ugyan sajátosan indulnak tovább, de a hagyomány túlsúlyban van.

Meríteni a hagyományokból

Azt hiszem, hogy két dolgot kell figyelembe venni. Egyik — valóban — az, hogy itt élek, ahol sajátos hagyományok útravalóját kaptam; a másik az, hogy a mai európai művészetben dolgozom — tehát ilyen igényem, ilyen irányban kellene a szintézisre törekednünk. A hagyományból meríteni — de az ablakot tárva tartani, különben önmagunk epigonjává válhatunk.

— A két új kép tehát e törekvés hatására született. Hogyan körvonalazhatná módszerére vonatkozó terveit ennek a törekvésnek az irányában?

— Úgy gondolom, a sikébrázolás problémáit fel kell dolgoznom, megemésztésem. E törekvés további összetevői a szerkezeti és dekoratív vonások lennének. Nehéz azonban szavakkal lefesteni azt, amit képekben képzel elképzelés. Eredményességét majd a képek mutatják meg, attól függően, milyen igényre sikerül elgondolásmat kivitelezni bennük.

Németh Ferenc

Szegedi filmek a szabadtéri játékok kísérő műsoraként

Egyszer már szóvá tettük: a szabadtéri játékok ideje alatt a szegedi mozikban — kitűnő egyéb műsor mellett — olyan filmeket is kellene vetíteni, amelyek szegedi specialitásokat, helyi nevezetességeket örökítenek meg. Említettük a *Vadvizorszag* című egész estét betöltő játékfilmet, a *Tiszavirág* című rövid természetfilmet, s a Tömörkény István színjátékából majd fél évszázada készült *Barlanglakók* című némafilmet is, ha megmaradt az archívumok mélyén, csak úgy mint a Móra Ferenc ásatásairól és más szegedi eseményekről készült *híradó-filmek* is.

Néhányval még ki lehetne egészíteni ezt a repertoárt. A Móra Ferenc elbeszéléseiből készült kisfilm, *A szánkó*, megrendítő élményét sokan újból felidéznek, ha ismét láthatnák ezt a kis remekművet. Lehete gondolni a világot megjárta, s a magyar filmnek mindenütt becsületet szerzett *Hannibál tanár úr* felújítására is, hiszen an-

nak is Móra Ferenc a forrása. Ha nem is egészen a mi ízlésünk szerint készült, de elfogadható a *Dankó Pista* című film is, amelyet pár éve vetítettek is filmszínházaink.

Am van egy olyan szegedi film is, amelynek bemutatója itt Szegeden különös jelentőséget nyerhetne. Kévséssel a felszabadulás után, 1947-48-ban az első magyar játékfilmek egyikeként készült el Móra Ferenc regénye alapján *Szűts István*nak, az *Ember a havason* című híres film alkotójának *Enek a búzamezőkről* című filmje. Művészeti tanácsadója Balázs Béla volt, főszereplői között *Bihari József*et, *Görbe Jánost*, s más neves művészeket találhatjuk.

Pár éve a fővárosi lapok már sürgették a filmarchívumban őrzött, a közönség elé sohasem került film bemutatását. Talán a szabadtéri játékok ideje alatt a szegedi mozik egyikében sor kerülhetne végre erre is.

P. P. P.

Munkabizottságok alakultak a jogászkongresszuson

A Demokratikus Jogászok Nemzetközi Szövetségének 8. kongresszusa a MEMOSZ Rózsa Ferenc Művelődési Házában kedden délután kezdte meg J. Nordman főtitkár beszámolójának megvitatását.

A kongresszus szerdán délután hat munkabizottságra oszlott. A bizottságok a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Jogász Szövetség székházának ülésterméiben a jogtudomány időszerű problémáit és korunk legfontosabb nemzetközi kérdéseinek jogi vonatkozásait vitatták meg. Az egyik munkabizottságban, amely az állampolgároknak az igazságszolgáltatásban való részvételéről tárgyalt, dr. Markója Imre, igazságügyminiszter-helyettes tartott előadást. A jogalkotás és az igazságszol-

gáltatás demokratizmusáról a Magyar Népköztársaságban" címmel. (MTI)

Ülésezett a KGST Vegyipari Állandó Bizottsága

Március 23-tól 27-ig tartották meg Berlinben a KGST Vegyipari Állandó Bizottságának 19. ülését. A tanácskozásban részt vettek a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Népköztársaság, a Szovjetunió és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság delegációi. Megfigyelőként jelen voltak a Ki-

nai Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság képviselői.

Az állandó bizottság elhatározta, hogy munkáját 1964-65-ben a KGST-tagországok 1966-1970. évi vegyipari fejlesztési terveinek koordinálására, valamint a legfontosabb vegyipari termékeik fejlesztésére összpontosítja.

Matildka, a „titkárnő”

A szegedi Dózsa György utca 5. számú ház lépcsőházában szinte patikai tisztaság fogadja az érkezőt. A vörös csempék ragyognak, frissen mosott fehér lépcsőn lábnyom sem látszik. Aki gyakran jár a szegedi bérházakban, az azonnal következtet. E ház házfelügyelője pedáns, tisztá, de a lakók is szeretik a rendet, megbecsülik mások munkáját, használják a lábtörölt.

A csapóajtón túl is hasonló a rend. Két emelet magasságban tiszták a lépcsők, villognak a csempék. A portól mosott ajtóknak kellemes, tiszta illatot árasztanak.

A legkorábban kelő bérő is tökéletes rendet talál. A házfelügyelő, Korom Jánosné mindennap korán kel, de szombatn már 4 órakor talpon van. Télen, fagyban, nyáron, melegben mossa a lépcsőházat, az udvart, a ház elejét.

— Matildka, ez már felesleges. Behordjuk a sarat — gyakran mondogatják a bér-lők.

De ő híven 11 éves házfelügyelői gyakorlatához, takarít.

— Matildka, ma szemem érkezik. Ha lenne kedves... Még be sem fejezi mondanivalóját a bérő, Koromné már válaszol:

— Jó, behordom. Adja ide a pincekulcsot.

— Matildka, ma három vendégem jön — szól a másik lakó. — Mivel kínáljuk meg őket?

Közösen megbeszéljük az étrendet, s a többi már Matildka dolga.

Ki tudná felsorolni, napjában hányan keresik fel, s kérnek tőle apróbb szíves-séget. És Koromné mindig jó szívvel segít.

— Matildka az én titkárnőm — hangoztatja büszkén a ház egyik lakója. Jogos e cím viselése, hiszen Korom-

né pontosan számon tartja, mikor érkeznek a számlák, a szabó mikorra ígerte az új ruhát.

A házfelügyelő tisztaságszeretete, közösségi érzése példaként hat a ház 28 bérőjére. A Dózsa György utca 5-ben nincs vita, rendtelenség. Természetesen nem egyik napról a másikra lett mintaház. Jó néhány lakót kellett figyelmeztetni addig, míg mindenki saját lakása részé-nek tekint a lépcsőházat, a közösen használt helyiségeket.

Egész nap jön, megy, ügyködik Korom Jánosné. Este 11 óra, a kapuzárás ideje. Végre ágyba kerül a házfelügyelő is. Alig húzza magára a takarót, éles berregés riasztja fel.

— Valaki hazajött —, s már ugrik ki az ágyból. És ez így megy nap mint nap, már 11 éve Koromné-nak nincs munkája, phel-nője is csak bérés.

I. Zs.